

שלדג לבן-חזה:

מאפיינים:

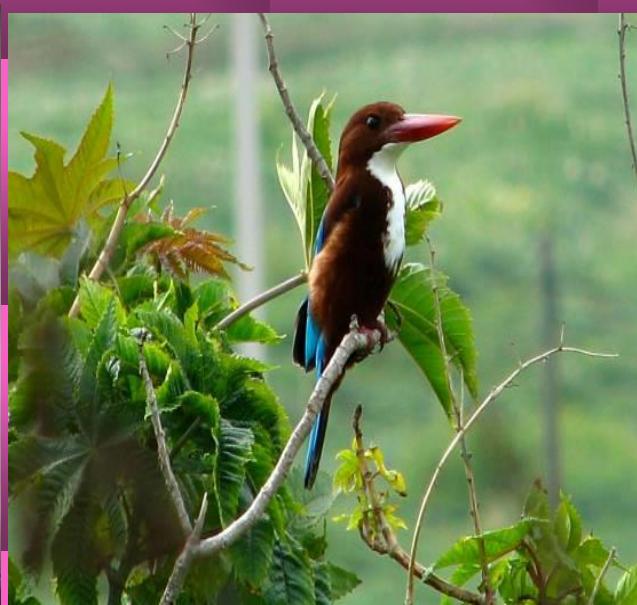
אדום מוקשו, גדול ראשו. אורך הממוצע הוא של שלדג לבן-חזה כ-28 סנטימטרים וגרונו לבנים חזהו, בוהק ירוק-גווון כחול קצר. לגבו, לזרבו ולרובי כנפיו וארכד, זונבו ושראר גופו חום.

בمزורה עד לפיליפינים, במערב והמזורה התיכון של שלדג לבן-חזה נפוץ מאזור הבלקן. ניתן אחרים, לבן-חזה מצוי גם באזוריים שאינם בקרבת מקווי מים בניגוד למיני שלדג, הקלאים אך גם בקרבת שדות, וביצות ל모צאו באזורי ברכות דגים לבן-חזה נפוץ ביותר בצפון הארץ ובמרכזו, והחל בישראל. בשדות בר באזורי חורשה משנות ה-80 נחזה גם באזוריים הקלאים בנגב.

מחקרים שונים השלdeg ניזון מגוון גדול של טרף. בין השאר ניזון ממיני רכיכות ישנן עדויות כי הוא ניזון לעתים גם מציפורים קטנות. ודוחים לטאות, מדגים (ראה תמונה בקישורים היצוניים) ומכרסמים.

כשבדרך כלל הטרייטוריה משותפת לזוג פרטיהם (זכר, לבן-חזה הוא עוף טרייטורילי ונקבה). מנגן במלחילות באורך של כ-50 סנטימטרים אותו הוא חופר בגדיות מקווי מים או כדריות ולבנות. שני ההורים נע בין ארבע לשבע ביצים גודל התטולה. עפר בתיליו ולאחר מכן הגוזלים בוקעים מן הביצים, דוגרים לסרוגין במשך 19 יום בממוצע כדוילים ועירומים. בין בקיעת ביצה אחת לאחרת ייתכנו הפרשי זמן כשהם עיורים בקרב הגוזלים. הגוזלים מתה-תזונה ביותר. בין בקיעתם לפריחתם מהנקן נפוץ מוות כעشرים וארבעה ימים לאחר הבקיעה. ההורים ממשיכים להאכילם מספר פורחים מהנקן שבועות לאחר פריחתם, בטרם יהיו בוגרים דיים לה חיים עצמאיים.

הרבה. קולו חזק וצוחני והוא נוהג להשמעו מנוקודות לבן-חזה מאופיין בקולניות גבוזות או בולטות בשטח, בעיקר בעת החיזור.





שחפית ים:

הוא עוף ממשפחת השחפיתיים [2] (שם מדעי: *Sterna hirundo*). שחפית ים.

וממשקלה הוא כ-130 גרם. גוף השחפית מוארך. שחפית הים היא עוף בגודל של תור וудין: צבע הראש והעורף הוא שחור חלקה העליון הכוללים את הגב והכנפיים אפורים והבטן לבנה.

שחפית הים היא עוף להקה והיא מקננת במושבות דגירה צפופות.

תפוצה:

שחפית ים נפוצה בכל אירופה ובחלקים מסיה וצפון אמריקה בקיין, והיא חורפת בחלקו הדרומי של כדור הארץ לאורךחופי אפריקה, דרום אמריקה ואוסטרליה.
בישראל ניתן למצוא את שחפית הים לאורך חופי הים התיכון הצפוניים ובעמק החולה.





פרפור עקודה

השייך למשפחה, פרפור הוא מין יחיד בסוג (שם מדעי) **פרפור עקוד** שמו ניתן לו משום שהוא מרבה לרפרף-לפרפר מעל פני המים. הפרפור. השלדים ועד סין מטORKיה ובדרום אסיה, העקוד נפוץ בכל אזור אפריקה שמדרום לסהרה. הוא עוף יציב. הפרפור העקוד הוא העוף המצטיין ביותר ביכולת הצלילה שלו בישראל מגובה רב.

תכונות:

שחור ובולט בו בולטות מקדקו. הראש ונווצותיו לבן צבעיו של הפרפור הם שחור והרגליים שחורים. העין שחום. המקור צבע קשתית. והסנתר הלהים, לבונם של פס הגב הנוצות של חלקי הגוף העליוניים שחורות אך עטרות בפס לבן דק. פרטיה המבנה דומים שחורות ומוכתמות לבן. אך כנף הפרפור ארוכה יותר. הכנפיים לפרטיו של לבן חזה הזנב שחור וקצתו עטור לבן. מבט מלמטה הגפון, סוככות הכנפיים התחתונות ורוב אורכו של אברות הכנף הם לבנים, וכך נוצרת צללית כמעט לבנה.

הזכר והנקבה דומים זה לזה, אלא שלזכר שני פסים שחורים לרוחב החזה, העליון רחב והתחתון צר ואילו לנקבה שני כתמים שחורים בשולי החזה, מעין פס אחד לא סגור. ולא שחור, הצעיר דומה לבוגר אך בחזהו ענק אפור. אין הבדל בין עונות השנה ושולי נוצות סנטרו וקדמת צווארו עטרות בפס אפור דק. ומשקלו כ-80 גרמים, אורכו גוף של הפרפור עקוד כ-27 סנטימטרים.

הוא מצוי ליד מקווי מים אך מזדמן גם בחוף הים. עוף זה חברותי יותר מבני משפחתו ולעתים אפשר לראותו במשך היום פרפוריים אחדים השוחחים יחד. באזורי נהגים להיאסףعشורות פרפורייםليلינה מקובצת, נחל תנינים מסוימים, לרוב מאתר הפרפור את הדגים "ממברען" – רפרוף גבוה. הפרפור ניזון בעיקר מדגים מעל פני המים, צונח לעבר טרפו וסועוד את ארוחתו.

הפרפור מנקן לעיתים במושבות. הkn הוא מהילה חפורה בקיר עפר. אורכה עשוי להגיע על פי רוב ארבע ביצים. צבע הביצה לבן. ההורים דוגרים במשך בתוליה. לשני מטירים במשך כ-25 ימים לפניה פריחתם מהקן ועוד כעשרים יום. הם מאכילים את הגוזלים שבועות אחדים לאחר מכן. פרפור עקוד משלים, ככל הנראה, 2 מהזרוי קינון בשנה.





שרשיר מצוי

ממשפחת הוא מין (*Anas crecca*) שרשיר מצוי המכונה גם שרשיר הברזוויזים.

של 53–59 ס"מ. משקל הזכרים השרשיר מגיע לארך 20–30 ס"מ, למוטת כנפיים מגיע ל-340 גרם בעוד הנקבות מגיעות למשקל 320 גרם. גופם של שני הזוויגים אפורים כי נוצות הזכר אפורות כסופות והצידים מפוספסים בקווים שחורים עדינים על רקע לבן. הגב שחור ואחריו הגוף בהירותם. החזה צהוב-קרם והראש ערמוני כשלאורכו עובר המוקף בפס לבן דק מלמטה. המקור שחור ושתוח עם קצתה בשיפוע המזדקר פס-עין ירוק בולטות בחום והוא אך בעלת גבת עין מעלה. הנקבה דומה במראה מעט לנקבת ברכיה מעט יותר פלומתית.

בمزורה, אגן הימ התיכון, דרומה, וחורף במערב אירופה השרשיר הוא עוף הנודד בסתיו הוא חולף וחורף מצוי. נצפה בישראל. עד קו המשווה ובאזורים הדרומיים להקת שרשירים נעה בדרך כלל מבנה של ראש חין. עד מרץ בחודשים ספטמבר

קטנים אותם הוא וסרטנים חלזונות, לרובות הרקיים, דגניים, השרשיר ניזון מצמחי מים שונים על הקרקע. השרשיר ניזון בדרך כלל מסנן משפת המים או שהוא אוכל זרעים ואף בליליה אך בחורף הוא נאלץ לאכול גם בשעות בין הערבבים. במשך היום ברווז זה מצוי מאד ואני נתון בסכנה אם כי כמה אוכלוסיות נפגעות מזיהומי ביצות ופגיעה בסביבות מהיה.





©Lior Kislev

כפן לבן:

מאפיינים:

הכפן הוא עוף גובה המגיע לגובה של 75–90 ס"מ. הוא חי באזורי חמים או ממוזגים, אורך כנפי הכפן מגע ל-40 ס"מ, ובעת וביצות נחרות, אגמים ומצוי בקרבת מקווה מים מגיעה ל-120 ס"מ. משקלו כ-1.5 ק"ג לפחות. אורך מקورو כ- תעופה מوطה הכנפיים 21 ס"מ והוא שטוח ומתרחב בקצתו לכמו כף, ומכאן שמו "כפן".

ושולח בעזרתו חרקי, הכפן מוציא את מזונו בעזרת מקورو האード, אותו הוא מניע בבוין וסרטנים צפרדעים, רכיכות, (וכו כולכיתיים, בריוומאים, שפיראים) מים. לעומק רב מעולה, ומבצע צלילות הוא שחין.

הנקבה מטילה בין

2 ל-5 ביצים לבנות, ושני ההורים דוגרים עליהן לסייעין. האפרוחים בוקעים זה אחר זה, כשהם עזורים ואין מסוגלים לטפל בעצמם, וההורם מאכילים אותם באוכל שנייה. מקورو של האפרוח, קצר וישר והוא מקבל את צורתו על ידם ומוקא אשר עוכל האופיינית, רק בהגיע העוף לבגרות.



©LIOR KISLEV



©LIOR KISLEV





צבים רכים:

צבים רכים בישראל:

בנהל [נחל אלכסנדר](#), [נחל הירקון](#): בכמה מן הנחלים הנשפכים [לימ התיכון](#) ח' המין צב-רך מצוי בישראל כמו כל ה ż o ż o l i p t , לצבים הרכים אין חום גוף קבוע ובחורף, כשהטמפרטורה נמוכה, הם . ובנהל קיישׁוּן שורך אינם פעילים ומתחרפים בקרקעית הנהר. כדי להבטיח את גודלית הצבים הקטנים, אוסףם אנשי [רשות הטבע והגנים](#) את ביצי הצבים, מדגרים אותם בסביבה מלאכותית ומחזירים את הצבים הקטנים למים לאחר [האגנים](#) התבגרותם.

בסוף שנות השישים ותחילת שנות השבעים של המאה העשרים נמצאו הצבים הרכים בנהל היר התיכון העביר צבים [לשמורת היינריך מנדלסון](#) בסכנת הכחדה חמורה, עקב זיהום הנחלים ופיטוח מואץ. [הż o ż o l o g](#) בעקבות השיפור במצב הנחלים, ו עקב הנזקים [2004](#) כדי להבטיח את הישרדות המין. בשנות [החוליה](#) שגרמה אוכלוסיית הצבים למערכת הטבעית באגם החוליה, הוחל בהעברת הצבים הרכים משמורה החוליה ושורק [ירקון](#), [חדרה](#), [קיישׁוּן](#), [לחופי הנחלים](#) נעמן.





Discus.co.il ©

Foto: Alinsober

©Tito Alinsober

אגמיות מצויה:

אצלנו נגוזה!

מראה:

אכבעותיה של האגמיות מצויה בקרומי שחיה. קרומי שחיה אלה מאפשרים לאגמיות לצלול לעומק ולהשיג את מזונה.

האגמיות היא עוף של אגמים, ברכות ומים פתוחים.

והעין ברובו, למעט המקור והמצח הלבנים צבע ניצוי הגוף אפור, הראש שחור אין הבדלי ניצוי בין המינים ואין שינוי בניצוי עם חילופי העונות. ניצוי האדומה הצעריריים חום-אפור, החזה והבטן לבנים בהירים.

לגווזלים שיער פלומתי ודיליל בראשם, בגווני כתום וסגול.

להבדיל משאר מיני הרליתים, גוף האגמיות רחב ולא פחוס מצדדיו. אורך גופה של האגמיות 45–36 ס"מ, ואורך כנפה 22–20 ס"מ, מוטת כנפה 75–68 ס"מ ומשקלה 865–500 גרם. הכנפיים קצרות ורחבות והונב קצר במיוחד. הרגליים בינוניות באורך רגליים אלה מתאימות הן לשחיה והן להליכה. גלוני.

נדידה והתנהגות:

האגמיות המצואיה היא עוף חורף שכיה ביותר בנופי המים והנציג היחיד מהסוג בישראל לעתים אגמיות בארץ. האגמיות הנודדות והחרופות מתחילה לתקבץ בברכות הדגים כבר בספטמבר.

או חלה עלייה ניכרת במספרן בישראל, והוא מגיע לשיאו בנובמבר באוקטובר בראשית דצמבר.

לאחר רדת גשמי החורף נראות האגמיות גם בשוליות החורף ובמאגרי המים, והן נפוצות כמעט בכל משטח מים. לעתים אפשר לראותן בקבוצות צפופות גם בים.

האגמיות, ה生生 במים פתוחים, חברותית יותר מאשר בני המשפחה האחרים החיים בדרך כלל בבדיקות בסבכים. לרוב פוגשים את האגמיות בלהקות גדולות, המונעות לעיתים אלף

פרטים. האגמית אף דוגרת במושבות דלילות. לעתים קרובות חורפות האגימות בשכנות ולשחפים לברווזים.

אף כי האגמית שואה באישיות יחסית ורגליה מותירות שובל במים, כעוזה לפיעולוֹן המאומצת, היא שמה מבטחה במים, ובעת סכנה תרחק מהгадה אל לב הברכה או המאגר. רק כשהשכונה קרובה רצחה האגמית על פני המים וטופחת בכונפה בחזקה ובמהירות. לאחר שהיא מתרחקת מהгадה המשיך לשחות בנדודי ראש וצוואר. לעתים ויתן לראות להקת אגימות רצחה על פני המים ומותירה אחריה שובל של קצה, כאשריו מטלווה קול משק כנפים ודשדוש רגליים. פרט לנדייה ממיראה האגמית רק לעתים רחוקות, ואז מתגלית הכנף הקצרה והרחבה. מעופה כבד וחזק והרגליים מתחזות מעבר לזרב הקצר.

נדידת האגימות צפונה מתחילה כבר בסוף פברואר, אך עיקרה מתרחש ממשך חודש מרץ. באפריל נעלמות האגימות מרוב מעונות החורף, ולמשך הקיץ נותרים אך פרטים מעטים או קבועות קטנות. לעתים רחוקות נמצאת גם קינון של אגימות בארץ. עד היום ועד למשור ועמק החולה ידוע על כ-15 קנים שלhn ברחבי הארץ, מהם גורי הגולן ולמאג'ר ירוחם החוף.

בתקופה הקינון מתפתחת אצל האגימות תוקפנות טרייטוריאלית, אך זו מוגבלת לסביבה מגושם, והוא נבנה במים רדודים ומוסתר בסבך. הזכור מביא את חומריו הקן בלבד. הקן הקינון ואילו הנקבה מניחה אותו.

תזונה:

אך מעדיפה ורבה לאכול מזון צמחוני: עלים, זרעים, פירות, ניצנים, האגמית אוכלת כל קטנים או אף דגים וחרקים רכיכות, תולעים: וגביעלים יロוקים. היא ניזונה גם מן החי מתים שהיא משיגה בצלילה. האגמית אוכלת לרוב תוך כדי שחיה, אך מרבה גם לצלול. צלולותיה ששחיות ונמשכות זמן קצר, ולאחר כל צלילה היא נהה קמעה. כשางמית צוללת עוקבים אחריה שחפים, ולעתים קרובות הם חומסים אותה בהגיהה מן המים. בברכוֹת הדגים אוכלות האגימות תערובת המירועת לדגים.

לעתים מזומנים יוצאות האגימות מהמים אל גדת הברכה ואך מרחיקות לשדה זרוע או לשדה בור ואוכלות בו ירך צער. בעת הסכנה הן נחפזות בהליכה-ריצה חזרה למים. האגימות אוכלות ביום, ובלילה הן ישנות.

רבייה:

והן מوطלות מדי 1–3 ימים. הדגירה מתחילה עם הטלת האגמית מטילה 6–10 ביצים כמחצית הטלה, ושני ההורים לוקחים בה חלק. משך הדגירה 21–24 יום. הבקעה היא-האפרוחים פלומתים ושהורם, אך בצוואר, בעורף ואף בגב מתמשכות. סינכרוניות יצאם נוצחות חוטיות ארוכות בגוון תפוז. האפרוחים נותרים בקן 3–4 ימים, האם ממשיכת לדגור עליהם והאב מביא להם מזון. אחר כך מתפרצת המשפחה, וכל אחד מההורם מטפל בבדו בחלק מהאפרוחים. האפרוחים דואגים למזון בכוחות עצםם בהיותם בני חודש לערך. הם מסוגלים לעוף כ奢ם בנו כחודשים ואז הם גם נעשים עצמאיים.

לבגרותם המינית הם מגיעים בגיל שנה-שנתיתיהם. לפי נתוני טיבוע עשויה האגמית להגיע לגיל 19 שנה.



אנפה אפורה

תפוצה:

האנפה האפורה היא עוף בעל אזור תפוצה נרחב מאוד. היא חייה דרך ארצות המזרח ועד דרום-מזרח אסיה ובכל רחבי אירופה ובסקנדינביה בבריטניה. היא חייה במקומות שונים בזכות התכונה שללה להתקיים בתנאי אקלים שונים אחד בריטניה וסקנדינביה) ועד ליערות גשם (מהשני, מהקווטב הצפוני (ודרום-מזרח אסיה אינדונזיה) טרופיים.

אך הליקות בשאר. הן להקות יציבות, להקות האנפה שהיות במערב אירופה האנפה האפורה חורפת בחלקים הטרופיים. דרומה בחורף חלקי אירופה נודדות ובחינות הים תיכון של אפריקה.

בארץ, האנפה האפורה. בין ארצות הים תיכון חולפות וחורפות בישראל, במיוחד, כשההליקות. והחופים הצפוניים של חצי הארץ חולפת מעל מישור החוף הזרות צפונה הן חולפות דרך הערבה.

מאפיינים פיזיים:

האנפה האפורה היא עוף גדול: גובהה כמאה ס"מ, משקלה כ-2 ק"ג, רגילה וצווארה ארוכים מאוד, ואורך המקור של האנפה כעשרה ס"מ. כנפייה של האנפה מעוגלות ורחבות ומכאן, ומגיעות לאורך של 185 ס"מ. גבה, כנפייה, עורפה וישולי צווארה צבועים באפור ראשה, שמה. ציצית הראש של האנפה האפורה וקדמת הצואר שלה צבעים בשחור והאישון שלה עגול בטנה והחלקים התתתוניים בגופה, לבנים. עיניה צהובות.

תזונה:

האנפה האפורה אוכלת בכל יום כ-20% זוחלים, תולעים, סרטנים, צפרדעים, רכיכות, דגים מכל משקלה.

על מנת ללכוד דגים, קופאת האנפה על עומדה מבלי לזוז במשך זמן רב, כאשר הדגים החשובים שה"פסל" לא יכול לפגוע בהם לרעה, הם מתקרבים, והאנפה טורפת אותם במקורה הארוך והחד.

רבייה:

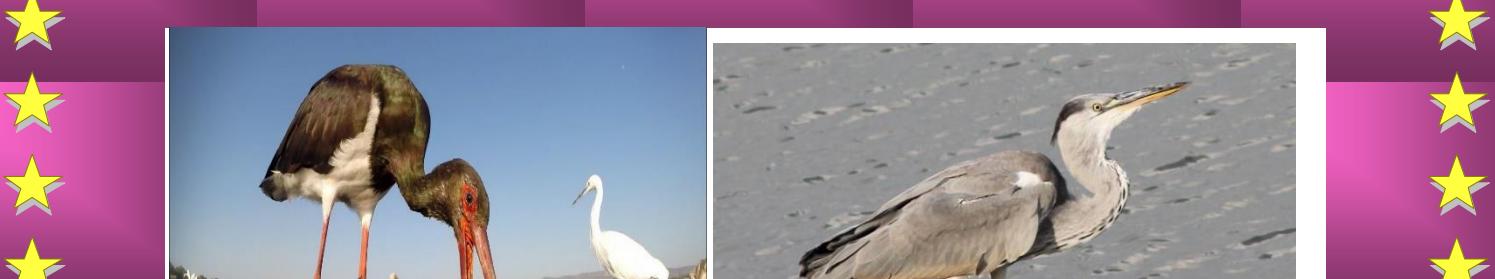
הנקבה מטילה בדרכּ כלל באירופה, על העצים ודווגורה האנפה האפורת מקננת שני בני הזוג דוגרים במשך 25 ימים. בגיל שנתיים עד חמישים ביצים בצבע טורקיז בקן האנפה ליצאת מהקן, ובגיל 7 שבועות הם עוזבים את הקן וחוזרים 10 ימים יותר גוזלי אליו רק מדי ערב. בהגיעם לגיל חודשיים נהיים הגוזלים עצמאים ועוזבים את הוריהם.

האנפה והאדם:

צדו את האנפות בעבר היה זאת משווה שהאצילים, המין היה מצוי תמיד בסכנת הכחדה אחרים. גם ובדורס יום האפורות בתור תחביב, בשלשם כך הם הסתייעו בבזים היו צדים את האנפות האפורות מפני שהאנפות היו אוכלות להם את הדגים ומהבלוט בפרנסתם.

וכריית עצי הקינון של האנפות הגורמים כיום לסכנת ההכחדה, הם ייבוש הביצות האפורות, הנעים על ידי אדם. אך ישנן יומי חברות המגינות על האנפה האפורת, ונעים מאמצים רבים בעולם כדי למנוע את ההכחדה.







Roy Israel Hazan 2014

